

บันทึกคณะกรรมการวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง

เรื่อง กรมการขนส่งทางบกหรือการเพิกถอนใบอนุญาตประกอบการขนส่งโดยรถขนาดเล็ก
ที่สิ้นอายุแล้วและมีการยื่นคำขอต่ออายุใบอนุญาต

กรมการขนส่งทางบก ได้มีหนังสือ ที่ คค ๐๔๐๖/๑๑๒๒๘ ลงวันที่ ๑๕ กรกฎาคม ๒๕๔๘ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ขอรื้อปัญหาข้อกฎหมายเกี่ยวกับการเพิกถอนใบอนุญาตประกอบการขนส่งโดยรถขนาดเล็ก สรุปความได้ว่า

(๑) บริษัท วิสวัตขนส่ง จำกัด ได้รับใบอนุญาตให้เป็นผู้ประกอบการขนส่งโดยรถขนาดเล็ก สายที่ ๔๔๐๒๖ ท่งสง-บางขัน เลขที่ นศ ๐๐๔/๒๕๔๒ ใบอนุญาตสิ้นอายุวันที่ ๑๔ มิถุนายน ๒๕๔๗ โดยบริษัท วิสวัตขนส่ง จำกัด ยื่นคำขอต่ออายุใบอนุญาตวันที่ ๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๗ (ก่อนใบอนุญาตสิ้นอายุไม่น้อยกว่า ๑๒๐ วัน)

(๒) นายทะเบียนประจำจังหวัดนครศรีธรรมราชได้มีคำสั่ง ที่ ๕/๒๕๔๗ ลงวันที่ ๒๓ พฤศจิกายน ๒๕๔๗ เพิกถอนใบอนุญาตประกอบการขนส่งโดยรถขนาดเล็กของบริษัท วิสวัตขนส่ง จำกัด โดยในการออกคำสั่งเพิกถอนใบอนุญาตดังกล่าวมีเหตุสืบเนื่องมาจากบริษัท วิสวัตขนส่ง จำกัด ไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขที่กำหนดในใบอนุญาต ตามมาตรา ๓๓ แห่งพระราชบัญญัติการขนส่งทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒ โดยมีการวิ่งรถทับเส้นทางเดินรถของบริษัท นครบริการขนส่ง จำกัด และนำรถไม่ได้จดทะเบียนมาวิ่งในเส้นทางโดยไม่ได้รับอนุญาต ทั้งนี้ สำนักงานขนส่งจังหวัดนครศรีธรรมราชได้มีหนังสือที่ นศ ๐๐๑๒/๘๙๒ ลงวันที่ ๖ สิงหาคม ๒๕๔๗ หนังสือที่ นศ ๐๐๑๒/๑๑๔๘ ลงวันที่ ๑๔ ตุลาคม ๒๕๔๗ และหนังสือ ที่ นศ ๐๐๑๒/๑๒๖๕ ลงวันที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๔๗ แจ้งเตือนบริษัท วิสวัตขนส่ง จำกัด ให้ปฏิบัติตามเงื่อนไขในใบอนุญาตฯ

(๓) บริษัท วิสวัตขนส่ง จำกัด ได้ยื่นอุทธรณ์คำสั่งดังกล่าวของนายทะเบียนประจำจังหวัดนครศรีธรรมราชต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคมเมื่อวันที่ ๑๕ ธันวาคม ๒๕๔๗ โดยขอให้มีคำสั่งยกเลิกคำสั่งของนายทะเบียนและให้กลับไปมีผลตามใบอนุญาตฯ ตามเดิม ซึ่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคมได้รับอุทธรณ์เมื่อวันที่ ๓๐ ธันวาคม ๒๕๔๗ และได้มอบให้คณะกรรมการควบคุมการขนส่งทางบกกลางตรวจสอบพิจารณา ซึ่งกรมการขนส่งทางบกได้มีหนังสือลงวันที่ ๒ มีนาคม ๒๕๔๘ แจ้งให้สำนักงานขนส่งทางบกจังหวัดนครศรีธรรมราชชี้แจงข้อเท็จจริงกรณีนี้ สำนักงานขนส่งจังหวัดนครศรีธรรมราชได้มีหนังสือ ที่ นศ ๐๐๑๒/๓๖๘ ลงวันที่ ๑๐ มีนาคม ๒๕๔๘ รายงานข้อเท็จจริงกรณีเพิกถอนใบอนุญาตประกอบการขนส่งโดยรถขนาดเล็ก สรุปได้ว่า แม้ผลการพิจารณาของคณะกรรมการควบคุมการขนส่งทางบกมีมติหลังวันที่ใบอนุญาตสิ้นอายุแล้ว เมื่อมีคำสั่งต่ออายุใบอนุญาต อายุการอนุญาตก็จะต่อเนื่องจากอายุใบอนุญาตฉบับเดิม การดำเนินการทางทะเบียนรถในขณะที่ใบอนุญาตประกอบการขนส่งสิ้นอายุก็สามารถดำเนินการได้ เห็นว่าสิทธิในการประกอบการขนส่งยังคงมีตราบเท่าที่ยังไม่มีผลการพิจารณา

(๔) ต่อมาวันที่ ๑๘ มีนาคม ๒๕๔๘ สำนักจัดระเบียบการขนส่งทางบกมีหนังสือหารือกองนิติการว่าการสั่งเพิกถอนใบอนุญาตที่สิ้นอายุแล้วมีผลตามกฎหมายหรือไม่ ซึ่งกองนิติการให้ความเห็นว่า คำสั่งเพิกถอนใบอนุญาตดังกล่าวไม่ใช่คำสั่งทางปกครอง คำร้องอุทธรณ์คำสั่งไม่เป็นไปตามกฎหมาย รัฐมนตรีไม่ต้องพิจารณาอุทธรณ์ ซึ่งสำนักจัดระเบียบการขนส่งทางบกไม่เห็นด้วย จึงมีความเห็นแย้งเพื่อให้อธิบดีกรมการขนส่งทางบกวินิจฉัยสั่งการ ซึ่งอธิบดีสั่งการเมื่อวันที่ ๓ พฤษภาคม ๒๕๔๘ เห็นด้วยตามความเห็นของสำนักจัดระเบียบการขนส่งทางบกว่า คำสั่งเพิกถอนใบอนุญาตไม่ชอบด้วยกฎหมายและไม่เป็นธรรม ผู้ร้องมีสิทธิอุทธรณ์คำสั่งต่อรัฐมนตรี ต่อมาวันที่ ๑๒ พฤษภาคม ๒๕๔๘ กรมการขนส่งทางบกได้เสนอคณะกรรมการควบคุมการขนส่งทางบกกลางพิจารณา ซึ่งคณะกรรมการฯ มีมติให้หารือสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาเพื่อเป็นบรรทัดฐานต่อไป

กรมการขนส่งทางบกจึงขอหารือดังนี้

๑. คำสั่งนายทะเบียนประจำจังหวัดนครศรีธรรมราช ที่ ๕/๒๕๔๗ ลงวันที่ ๒๓ พฤศจิกายน ๒๕๔๗ สั่งเพิกถอนใบอนุญาตประกอบการขนส่งโดยรถขนาดเล็กในเส้นทางสายที่ ๘๔๐๒๖ ท่งสง-บางขัน เลขที่ นศ ๐๐๔/๒๕๔๒ นั้น เป็นการดำเนินการที่ถูกต้องตามกฎหมายหรือไม่

๒. คำร้องอุทธรณ์คำสั่งเพิกถอนใบอนุญาตประกอบการขนส่งโดยรถขนาดเล็กของ บริษัท วิสวัตขนส่ง จำกัด ลงวันที่ ๑๕ ธันวาคม ๒๕๔๗ ฟังขึ้นหรือไม่

๓. หากการดำเนินการในข้อ ๑ ไม่ถูกต้อง การแก้ไขที่ถูกต้องนั้น ต้องดำเนินการอย่างไร

คณะกรรมการวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง ได้พิจารณาข้อหารือของกรมการขนส่ง ทางบกโดยได้รับฟังข้อเท็จจริงเพิ่มเติมจากผู้แทนกระทรวงคมนาคม(กรมการขนส่งทางบก) แล้ว มีความเห็นดังนี้

ประเด็นที่หนึ่ง เมื่อข้อเท็จจริงตามข้อหารือนี้ ปรากฏว่าใบอนุญาตประกอบการขนส่งโดยรถขนาดเล็กที่กรมการขนส่งทางบกออกให้แก่บริษัท วิสวัตขนส่ง จำกัด นั้น ได้หมดอายุลงเมื่อวันที่ ๑๔ มิถุนายน ๒๕๔๗ จึงถือว่าใบอนุญาตนี้ได้สิ้นผลลงโดยเงื่อนไขตามมาตรา ๔๒ วรรคสอง^๑ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ แล้ว การที่นายทะเบียนประจำจังหวัดนครศรีธรรมราชมีคำสั่ง ที่ ๕/๒๕๔๗ ลงวันที่ ๒๓ พฤศจิกายน ๒๕๔๗ เพิกถอนใบอนุญาตประกอบการขนส่งโดยรถขนาดเล็กของบริษัท วิสวัตขนส่ง จำกัด ที่สิ้นผลไปแล้วดังกล่าว ย่อมไม่มีผลกระทบต่อสถานภาพของสิทธิหรือหน้าที่ของบริษัท วิสวัตขนส่ง จำกัด

^๑ มาตรา ๔๒

ฯลฯ

ฯลฯ

คำสั่งทางปกครองย่อมมีผลตราบเท่าที่ยังไม่มีการเพิกถอนหรือสิ้นผลลงโดยเงื่อนไขหรือโดยเหตุอื่น

ฯลฯ

ฯลฯ

แต่อย่างใด คำสั่งดังกล่าวจึงไม่มีผลใดๆ ในทางกฎหมายมาตั้งแต่ต้น เพราะผู้ประกอบการไม่มีสิทธิเดินรถตั้งแต่วันที่ใบอนุญาตสิ้นอายุ ดังนั้น จึงไม่จำเป็นต้องเพิกถอนคำสั่งของนายทะเบียนประจำจังหวัดนครศรีธรรมราชที่สั่งเพิกถอนใบอนุญาตประกอบการขนส่งโดยรถขนาดเล็กของบริษัท วิสวัตขนส่ง จำกัด อีก

ประเด็นที่สอง เมื่อได้วินิจฉัยในประเด็นที่หนึ่งแล้วว่า คำสั่งเพิกถอนใบอนุญาตประกอบการขนส่งโดยรถขนาดเล็กดังกล่าวไม่มีผลในทางกฎหมายมาตั้งแต่ต้น ดังนั้น รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคมจึงไม่จำเป็นต้องพิจารณาอุทธรณ์เพื่อเพิกถอนคำสั่งดังกล่าว

ประเด็นที่สาม เมื่อปรากฏข้อเท็จจริงในกรณีนี้ว่า กรมการขนส่งทางบกได้ออกใบอนุญาตประกอบการขนส่งให้แก่ผู้ประกอบการรายใหม่แล้ว ดังนั้น กรณีจึงไม่จำเป็นต้องพิจารณาคำขอต่ออายุใบอนุญาตของบริษัท วิสวัตขนส่ง จำกัด ที่ได้ยื่นไว้แต่อย่างใด

(คุณพรทิพย์ จาละ)

เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

พฤษภาคม ๒๕๕๘